

Til: Universitetsstyret
Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Informasjonssak
Møtesaksnr: I-sak 32-2023
Møtenr: 7/2023
Møtedato: 5. desember 2023
Notatdato: 27. november 2023
Arkivsaksnr:
Saksbehandler: Gunnar Dick

Faglig utvikling av Livsvitenskapsbygget

Livsvitenskapsbygget realiseres som et felles anlegg for kjemi, farmasi, livsvitenskap og laboratoriemedisin for UiO og OUS. Universitetsstyret orienters om det pågående arbeidet med faglig utvikling mot å ta i bruk og flytte inn i anlegget i 2026 med vekt på prosjektets målsetting og innplassering av fagmiljø og utstyr.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Johannes Falk Paulsen
assisterende universitetsdirektør

Vedlegg:
Fremleggs notat – Faglig utvikling av Livsvitenskapsbygget.

Fremleggsnotat

Fra: Universitetsdirektøren
Til: Universitetsstyret

Møtesaksnr: I-sak 32-2023
Møtedato: 5. desember 2023
Notatdato: 27.11.2023
Arkivsaksnr:

Saksbehandler: Gunnar Dick

Faglig utvikling av Livsvitenskapsbygget

Målsetting

Livsvitenskapsbygget (LVB) realiseres som et samlet anlegg for kjemi, farmasi og livsvitenskap og laboratoriemedisin for hhv UiO og Oslo universitetssykehus HF (OUS). Gjennomføringsfasen for prosjektet startet i 2018 med Statsbygg som byggherre, og bygget forventes ferdigstillet i løpet av 2026. Kunnskapsdepartementets oppdaterte oppdragsbrev til Statsbygg for det videre arbeidet ble gitt i oktober 2023 og fastholder at UiO og Klinikk for laboratoriemedisin (KLM) ved OUS skal samlokaliseres i et felles bygg for livsvitenskap. LVB skal realiseres som et anlegg for utstrakt tverrfaglig samhandling, teknologisk avansert utstyr og utvikling av et fremragende forskningsmiljø på tvers av fagområder og disipliner. Målsetningen med realiseringen av LVB er uttrykt i prosjektets samfunns mål:

«Livsvitenskapsbygget skal være et felles anlegg for ledende universitets- og sykehusmiljø innen livsvitenskap og sikre Norge internasjonal konkurransekraft på området.»

UiO vil forene krefter innen livsvitenskap på tvers av fagdisipliner og organisatoriske grenser. Økt samhandling og tverrfaglig forståelse gir opphav til nye tilnæringer og løsninger – *konvergens*. Dette forstås som en utvikling hvor fag eller teknologi nærmer seg hverandre og/eller smelter sammen, i et sterkere integrert tverrfaglig samarbeid med faglige synergier. Konvergens handler om å bygge naturlige broer mellom grunnleggende vitenskaper i kjemi, farmasi og biovitenskap/medisin og koble på beregningsorientert vitenskap, bio- og nanoteknologi og kunstig intelligens. Dette ansporer til ny tilnærming, nye arbeidsformer, og utvikling av forskning og undervisning. Samtidig som anlegget er utviklet og konstruert for samhandling og konvergens, representerer det en helt nødvendig bygningsmessig fornyelse. UiOs lokaler, fasiliteter og arealer for forskningsinfrastruktur for kjemi og farmasi er utdaterte, teknisk lite funksjonelle, og uhensiktsmessige. Nåværende bygningsmasse er et kraftig hinder for enhetenes forsknings- og undervisningsaktivitet og deres videre utvikling. Målsetningen for ambisjonen til UiO og OUS ved å ta i bruk anlegget og oppfylle samfunns målet er således uttrykt i de samlede effektmålene:

- *Samlokaliseringen i Livsvitenskapsbygget gir synergier mellom UiO og OUS som styrker forskning, utdanning, innovasjon og fag- og metodeutvikling.*
- *Sambruk av arealer og utstyr på tvers av virksomheter og fagområder skal gi økt tilgang og bedre utnyttelse av avansert vitenskapelig utstyr.*
- *Livsvitenskapsbygget gir fleksibel, kostnadseffektiv og miljøvennlig drift for virksomhetene.*

Effektmålene er videre utdypet på områdene forskning, utdanning, innovasjon, infrastruktur og sykehustjenester.

Innplassering av fagmiljø og utstyr

Universitetsstyret har etter initielle vedtak knyttet til planarbeidet (2001-2007) i forkant av konseptvalgsutredningen (KVU – 2011) og ekstern kvalitetssikring (KS1 – 2012), styrket arbeidet med faglig utvikling ved utarbeidelse av UiOs livsvitenskapsstrategi og etablering av den tverrfaglige satsingen UiO:Livsvitenskap (2015). Fra oppstart av gjennomføringsfasen (2018) har universitetsstyret vært jevnlig oppdatert på utviklingen av prosjektet gjennom Eiendomsavdelingens (EAs) faste orienteringer til universitetsstyret. Det vises også til saken Status bygg- og eiendomssaker i dagens møte. Universitetsstyret har videre blitt orientert jevnlig om kostnadsutviklingen. Høsten 2020 ble prosjektet midlertidig stanset av prosjekteier KD grunnet betydelige kostnader for grunnarbeidene på tomten og omfattende prosjektering. Universitetsstyret gjorde da nødvendige vedtak for å videreføre prosjektet og samtidig sikre UiOs faglige ambisjoner og målsettinger. Universitetsstyret har videre vært orientert om faglig utvikling og øvrige forhold knyttet til å ta i bruk og flytte inn i Livsvitenskapsbygget, i universitetsstyremøtet 8. mars 2022 om organisering av virksomheten i Livsvitenskapsbygget og UiOs mottaksprosjekt, og sist i styreseminaret mai 2023 om fremtidige forhold knyttet til forvaltning, drift og husleiekostnader.

Gjennom videreutviklingen av prosjektet sammen med OUS er nå rom- og funksjonsprogram for store deler av anlegget ferdigstilt. Parallelt har UiO:Livsvitenskap i samarbeid med fakultetene utredet tematiske områder foreslått for Livsvitenskapsbygget, UiOs egne midler er brukt til innovasjon og utvikling av tverrfaglig livsvitenskap, og en rekke tildelinger til forskningsprosjekter og forskningsinfrastrukturer fra eksterne finansieringskilder har bidratt til UiOs faglige utvikling på området. For å sikre at anlegget utnyttes på best mulig måte som et avansert anlegg for eksperimentell virksomhet ved innflytting i 2026 har UiO høsten 2023 konkretisert fagmiljøer som bør samles i Livsvitenskapsbygget. Samtidig må det sikres nødvendig fleksibilitet og dynamikk for økt samarbeid og interaksjon, både mellom enheter og fag internt på tvers av UiO, men også overfor OUS og andre eksterne samarbeidspartnere og aktører.

For innflytting i Livsvitenskapsbygget legges følgende til grunn:

- MN – Farmasøytisk institutt (FAI), Kjemisk institutt (KI), hele/store deler av Institutt for biovitenskap (IBV)
- OD – Institutt for oralbiologi (IOB)
- MED – hele/deler av Senter for biostatistikk og epidemiologi ved medisinske basalfag (OCBE-IMB), elektronmikroskopilaboratoriet ved medisinske basalfag (EM-lab-IMB), medarbeidere tilknyttet Klinikk for laboratoriemedisin som flytter til OUS sin del av Livsvitenskapsbygget (KLM – KlinMed)
- Norsk Senter for Molekylærmedisin (NCMM), om og i den form senteret i så fall vil videreføres og videreutvikles.
- Veksthuset for verdiskaping
- Deler av Bibliotek for medisin og realfag (UB)

Utviklingen Livsvitenskap må skje gjennom strategisk institusjonssamarbeid, ledet av universitetets (pro/vise) rektor i samarbeid med OUS-ledelse og ledere fra deltagende enheter. Virksomheten i Livsvitenskapsbygget skal organiseres slik at den ivaretar faglig utvikling som sikrer en sterk kobling på tvers av institusjoner, disipliner, lokalisering, bruk og utnyttelse av kjernefasiliteter. Styring og ledelse av den faglige virksomheten i Livsvitenskapsbygget tillegges linjen i de respektive institusjonene.

Det vises til universitetsstyresak fra 8. mars 2022 hvor det legges til grunn at et strategisk råd utvikler og leder tverrfaglig samarbeid i bygget, som koordineres i et samarbeidsforum. Det strategiske rådet vil utvikle og følge opp strategier for faglig samarbeid i LVB, for å oppfylle vedtatte effekt- og samfunns mål. Dette inkluderer overordnet utvikling av den faglige virksomheten med etablering og oppfølging av insentiver og administrative rammer. Samarbeidsforum mellom enhetene og aktørene i LVB følger opp gjennom avklaringer og koordinering av drift som berører samarbeidet i bygget.

I det videre arbeidet vil følgende legges til grunn:

- Intensjonen og målsettingen med Livsvitenskapsbygget fordrer en organisering som legger til rette for samarbeid, synergier og utvikling av konvergens.
- Avklaring av undervisningsbehov og -kapasitet.
- Utvikling av kultur og samhandling på tvers av enheter, fakulteter og institusjoner.
- Mekanismer for dynamikk og fleksibilitet ved endringer og utvikling, samt tilgang for samarbeidspartnere.
- Utvikling av tyngre forskningsinfrastruktur og kjernefasiliteter i Livsvitenskapsbygget.
- Utvikling av de tematiske områdene i Livsvitenskapsbygget.
- Arbeidsmiljø, ansattes behov for tilhørighet, og forutsigbarhet i arbeidssted.

Målsettingen for Livsvitenskapsbygget er knyttet til investering i og bruk av avansert forskningsinfrastruktur. Fremragende forskning og utdanning innen eksperimentelle fag forutsetter tilgang til avansert vitenskapelig utstyr, og for LVB er dette behovet en sentral del av utforming av anleggets arealer og funksjoner. Det er bevilget et betydelig beløp til brukerutstyr for UiO i LVB (1,3 milliarder NOK per 1. juli 2024). Mesteparten vil dekke utstyr nødvendig for et funksjonelt bygg, men ca 300 MNOK er i løpet av 2023 fordelt til investeringer i vitenskapelig utstyr for forskning og undervisning. Det er i utgangspunktet betydelig gjenbruk av vitenskapelig utstyr som vil flyttes over fra eksisterende lokaler. Ved å fordele midlene til virksomhetskritisk utstyr og strategiske investeringer, er det tatt hensyn til både behovet for oppdatering og fornyelse av utstyrsparken for undervisning og grunnleggende funksjoner, og behovet for strategiske satsinger på avansert forskningsinfrastruktur.

Fordeling av midler til forskningsinfrastruktur i Livsvitenskapsbygget gjøres i to runder med ramme på henholdsvis 150 MNOK og 148 MNOK med følgende fordeling:

- Totalrammen (150 mill NOK) gis følgende fordeling:
 - MN – 35 mill NOK virksomhetskritisk
 - MED – 15 mill NOK virksomhetskritisk
 - Strategiske investeringer knyttet til kjernefasiliteter og UiOs veikart – 100 mill NOK
- Totalrammen (148 mill NOK) gis følgende fordeling:
 - OD – 5 mill NOK virksomhetskritisk
 - MN – 40 mill NOK virksomhetskritisk
 - MED – 10 mill NOK virksomhetskritisk
 - Strategiske investeringer knyttet til strategisk styrking, kjernefasiliteter og UiOs veikart – 85 mill NOK
 - Prioritering av utstyr for funksjonelt bygg – 8 mill NOK som ramme for investering i ultrafrysere og hydrogen-generatorer grunnet endring i gass-distribusjon og bruk av flytende nitrogen i Livsvitenskapsbygget

**UNIVERSITETET
I OSLO**